

В.В. КІЩУК, А.І. БАРЦІХОВСЬКИЙ, І.В. ДМИТРЕНКО, О.Д. БОНДАРЧУК,
К.А. ЛОБКО, А.С. ІСНЮК, Я.П. ГРИЦУН, С.О. ШАМРАЙ, С.В. СКИЧКО
(ВІННИЦЯ, УКРАЇНА)

ДИНАМІКА ПОШИРЕНOSTІ СКЛЕРОМИ В УКРАЇНІ ЗА ДАНИМИ УКРАЇНСЬКОГО СКЛЕРОМНОГО ЦЕНТРУ (2001-16 рр.)

Згідно даних електронної бібліотеки PubMed в публікаціях із США, Франції повідомляється про збільшення кількості спостережень хворих на склерому, в основному за рахунок осіб з несприятливим її перебігом, що емігрували з інших країн (Chan T.V. et al., 2008). Продовжуються публікації повідомлень про хворих з багатьох країн світу з несприятливим перебігом склероми в Малі, Чилі, Китаї, Польщі, Індії, Марокко, Саудівській Аравії і Бахраїні, Тунісі, Бразилії та в інших країнах світу. Під впливом різноманітних чинників (економічних, демографічних, медичних), поширеність склероми в Україні за останні десятиліття змінилась. Мета дослідження: вивчення динаміки поширеності склероми в Україні за період 2001-16 рік. згідно матеріалів історій хвороб Українського склеромного центру.

За минулі 15 років (2001-2016 рр.) в Українському склеромному центрі, що розташований на базі ЛОР-клініки Вінницької обласної клінічної лікарні ім.М.І.Пирогова, було зареєстровано 974 госпіталізацій хворих на склерому, в середньому 64,9 госпіталізацій на рік. Географічна структура хворих дещо змінилась за останні 5 років. Так, питома вага хворих з інших країн зменшилась втричі (з 3,8 % до 1,2 %) в основному за рахунок пацієнтів з Росії. Зареєстровано лише 4 госпіталізації з Молдови. Відсоток хворих з АР Крим статистично вагомо не змінився (3,3 % проти 2,7 %).

Структура хворих, що були госпіталізовані з різних областей України практично не змінилась, окрім несуттєвого зростання питомої ваги пацієнтів з Вінницької (на 4,0 %) і Луганської (на 1,0 %) областей. Найбільше госпіталізацій хворих на склерому було зареєстровано з Вінницької (31,6 %), Київської (10,3 %), Хмельницької (7,7 %) і Житомирської (7,4 %) областей (рівень поширеності за останнє 5-ти річчя). Дещо менше госпіталізацій було з

Херсонської (4,9 %), Полтавської (4,3 %), Дніпропетровської (3,9 %), Донецької (3,8 %), Рівненської (3,8 %), Львівської (3,6 %), Черкаської (3,5 %) і Івано-Франківської (2,7 %) областей. Поодинокі хворі на склерому госпіталізувалися з Луганської (2,6 %), Чернігівської (1,6 %), Сумської (1,4 %), Запорізької (0,9 %), Закарпатської (0,9 %), Тернопільської (0,8 %), Волинської (0,5 %), Кіровоградської (0,5 %), Харківської (0,5 %) і Чернівецької (0,3 %) областей.

На стаціонарне лікування поступали хворі з несприятливим перебігом склероми: з стійкими (рецидивуючими) стенозами дихальних шляхів. На протязі останніх 5 років 70 хворих (54,7 %) були госпіталізовані неодноразово. Збільшилась питома вага хворих з важким клінічним перебігом склероми, який проявлявся поєднанням активного інфільтративного або рубцевого стенозування дихальних шляхів з полівалентною медикаментозною алергією, що викликало необхідність більш частих госпіталізацій. Так, 7 хворих за останні 5 років були госпіталізовані більше 10 разів (2,1 % госпіталізацій).

Видатні вчені (А.П.Красильников, Р.А.Баріляк, В.В. та ін.) шляхом експедиційних досліджень обґрунтували, що реальна кількість хворих на склерому перевищує диспансерну групу хворих більше ніж в 3,2; 3,8 і 5,0 разів, відповідно. Тому з урахуванням виявлених тенденцій кількість хворих на склерому в Україні у 2001-11 роках може коливатись в межах 605-945, а у 2012-6 – 410-640 пацієнтів. Зважаючи на дані Вінницьких оториноларингологів-склероматологів К.П.Дерепи, В.Н.Величко і В.К.Дерепи (1983), які за даними Українського склеромного центру зареєстрували 2188 хворих на склерому у 50-70 рр. можна вважати, що кількість хворих на склерому в Україні у 2001-11 роках знизилась дещо більш, ніж в 2 рази, а у 2012-6 – більш ніж у 4 рази.

Таким чином за період 2001-16 років спостерігається послідовна тенденція до зниження захворюваності на склерому при незначному зменшенні рівня госпіталізації. Зростає рівень госпіталізації вперше виявлених випадків склероми з несприятливим перебігом. Необхідно продовжити пошук методів активного виявлення, ранньої діагностики та підвищення ефективності лікування хворих на склерому.

Резюме. У публікації описано динаміку поширеності склероми в Україні за даними Українського склеромного центру (м.Вінниця) у 2001-16 роках. Клініко-епідеміологічними дослідженнями доводиться зменшення кількості хворих на склерому в Україні у 2001-11 роках дещо більш, ніж в 2 рази, а у 2012-6 – більш ніж у 4 рази.

Ключові слова: Склерома

Резюме. В публикации описано динамику распространенности склеромы в Украине за данными Украинского склеромного центра (г.Винница). Клинико-эпидемиологическими исследованиями подтверждается уменьшения количества больных склеромой в Украине в 2001-11 годах несколько более, чем в 2 раза, а в 2012-6 – более чем в 4 раза.

Ключевые слова: Склерома

Summary. Dynamics popularity of the scleroma in Ukraine was described according Ukrainian scleromatic center (t.Vinnitsa) database. Clinico-epidemiological investigations confirmed Ukraine scleroma popularity decreasing in 2001-11 years –more than 2 times, in 2012-6 years – more than 4 times than in previous several decades.

Key words: Scleroma